

**Všeobecné přepravní podmínky
Sdružení automobilových dopravců
ČESMAD BOHEMIA**

© 2014

§ 1

Všeobecné přepravní podmínky Sdružení automobilových dopravců ČESMAD BOHEMIA (dále jen VPP ČESMAD BOHEMIA) jsou vydány ve smyslu §1751 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník (dále jen „NOZ“) jako oborové podmínky, podrobněji upravující vztahy, vyplývající z přepravních smluv, uzavřených mezi podnikateli. VPP ČESMAD BOHEMIA podrobněji upravují práva, povinnosti a odpovědnost vznikající během smluvních vztahů mezi osobami zúčastněnými na přepravě věcí pro cizí potřebu, prováděné silničními vozidly, tj. v silniční nákladní přepravě, neboť s ohledem na skutečnost, že neexistuje silniční přepravní řád, považuje se za vhodné podrobněji upravit otázky vyplývající z právních vztahů ve vnitrostátní a mezinárodní silniční nákladní dopravě.

§ 2

Doprovce je povinen používat k přepravě zásilek pouze vozidla způsobilá k provozu na pozemních komunikacích v řádném technickém stavu, jinak odpovídá za všechny škody, jež v důsledku porušení této povinnosti vzniknou. Dopravce se nemůže dovolávat, ve snaze se zprostit své odpovědnosti, technických závad vozidla použitého k přepravě.

§ 3

Základní pojmy

1. Přepravní smlouva je smlouva o přepravě věci, uzavřená ve smyslu § 2555 NOZ.
2. Dopravcem se rozumí osoba, která se zavazuje ve smyslu § 2555 NOZ přepravit cizí věc pro cizí potřebu za úplatu.
3. Smluvním (odpovědným) dopravcem je dopravce, který svůj závazek přepravit věc plní pomocí jiného dopravce ve smyslu § 1935 NOZ.
4. Skutečný (provádějící) dopravce je dopravce, který sám provádí silničním vozidlem přepravu věci.
5. Je-li na základě jediné přepravní smlouvy prováděna přeprava postupně několika skutečnými (provádějícími) dopravci, pak každý z nich přejímá odpovědnost za provedení celé přepravy, přičemž se každý další dopravce stává převzetím věci a nákladního listu smluvní stranou této jediné přepravní smlouvy.
6. Odesílatel je osoba uzavírající s dopravcem přepravní smlouvu dle § 2555 NOZ. Za odesílatele se považuje osoba, která dopravci zadává potřebné přepravní dispozice. Odesílatelem je osoba, která předává zásilku dopravci. Odesílatel má odpovědnost za naložení a uložení věci, pokud není v přepravní smlouvě uvedeno jinak. Odesílatel je uveden v nákladním listu, vydaném pro přepravu věci.
7. Přepravcem bývá označována osoba, která je zadavatelem přepravy a plátcem přepravného dopravci. V takovém případě je dopravce subjektem přepravní smlouvy. Přepravce zpravidla fyzicky nepředává dopravci věc k přepravě. Přepravce není zpravidla uveden v nákladním listě jako odesílatel. Přepravcem může být příjemce.
8. Oprávněným se rozumí osoba, která v daný okamžik má dispoziční právo k přepravované zásilce nebo jí přísluší uplatňované právo z přepravní smlouvy.
9. Cena za provedení přepravy dopravcem, tj. za realizaci přemístění zásilky za podmínek sjednaných dle přepravní smlouvy, se nazývá „přepravným“.

§ 4

1. Jako zásilka je označováno veškeré zboží, movité věci, zvířata, předměty a látky, které jsou jako náklad pro cizí potřebu přepravovány jakýmkoliv silničním dopravním prostředkem (vozidlem)¹.
2. Zásilky se přepravují jako vozové (celovozové), kusové nebo jako příkládky.
3. Za příkládku se považuje zásilka přepravovaná společně s jinými zásilkami.

¹ Vyhláška č. 341/2002 Sb.

§ 5

Vznik a obsah přepravní smlouvy

Není-li dohodou mezi stranami sjednáno jinak, pak platí, že přepravní smlouva vzniká mezi odesílatelem a dopravcem:

- a) přijetím návrhu na uzavření přepravní smlouvy – za návrh se považuje objednávka přepravy dle § 6,
- b) pokud nevznikla podle bodu a), pak převzetím zásilky dopravcem k přepravě od odesílatele, dle přepravního dokladu.

§ 6

Objednávka přepravy

1. Odesílatel může objednávku přepravy učinit písemně, elektronicky nebo ústně. Dopravce potvrdí přijetí objednávky písemně, elektronicky nebo ústně. Pokud odesílatel požádá o písemné potvrzení přijetí objednávky přepravy, pak je dopravce povinen mu vyhovět. Za písemné potvrzení se považuje i elektronická komunikace, která je považována ze zákona za písemný úkon.
2. Písemná objednávka přepravy obsahuje údaje potřebné k provedení a k vyúčtování přepravy, zejména:
  - a) jméno, adresu, identifikační číslo, daňové identifikační číslo, popřípadě číslo telefonu odesílatele, e-mail,
  - b) adresu místa nakládky, odevzdává-li zásilku k přepravě za odesílatele jiná osoba, pak i její jméno a adresu, popřípadě číslo telefonu,
  - c) adresu místa vykládky, jméno a adresu příjemce, popř. číslo telefonu,
  - d) jde-li o snadno zkazitelnou zásilku, musí objednávka obsahovat dispozice pro případ odmítnutí jejího převzetí příjemcem,
  - e) popis zásilky, tj. obvyklé pojmenování jejího obsahu a obalu, popř. její označení podle technických či jiných norem, seznamů výrobků, katalogů apod.,
  - f) vyžaduje-li to povaha zásilky, je v objednávce nutno uvést, aby s ní bylo během nakládky, přepravy a vykládky zacházeno zvláštním způsobem,
  - g) počet kusů zásilky či počet jejich balení, přepravních jednotek, palet apod.,
  - h) celkovou hmotnost zásilky a při zásilce neskladné nebo delší než 3 m ještě rozměry jednotlivých kusů,
  - i) zvláštní kulturní nebo uměleckou hodnotu zásilky,
  - j) požadovanou dodací lhůtu zásilky,
  - k) možný zákaz zapojení dalšího dopravce nebo podmínění jeho zapojení souhlasem odesílatele nebo příkazce,
  - l) druh a rozsah poškození zásilky, je-li podávána k přepravě již poškozená zásilka (např. zasílaná do opravy),
  - m) typ požadovaného vozidla k přepravě nebo požadavek na speciální vybavení vozidla nebo hodnotu přepravované zásilky,
  - n) údaj o tom, že se jedná o přepravu použitého stroje nebo zařízení,
  - o) požadovaný termín a čas nakládky.

§ 7

1. Dopravce provádí přepravu s odbornou péčí na základě uzavřené přepravní smlouvy a údajů odesílatele o charakteru zásilky. Odesílatel je povinen sdělit dopravci již při sjednávání přepravní smlouvy údaje o charakteru zásilky tak, aby bylo možné provést přepravu s odbornou péčí. Odesílatel je zejména povinen uvést údaje o zásilce, které jsou důležité pro sjednání přepravy v odpovídajícím bezpečnostním režimu.

2. Dopravce nabízí a sjednává přepravu za standardních podmínek přepravy, kdy je přeprava prováděna sjednaným typem silničního vozidla s jedním řidičem, který v průběhu přepravy vykonává předepsané bezpečnostní přestávky a odstavuje vozidlo na veřejných parkovištích, určených pro odstavení daného typu vozidla s ohledem na charakteristiku nákladu. Standardní podmínky přepravy jsou vhodné pouze pro přepravu bezpečných zásilek, které nejsou ohroženy krádeží, a na kratší vzdálenost, neboť cena přepravy počítá pouze s jednočlennou osádkou, která nemůže zaručit nepřetržitý dohled nad vozidlem se zásilkou.
3. Odesílatel je povinen sdělit dopravci, že zásilka s ohledem na její charakter nebo hodnotu je považována za citlivou a je nutné sjednat přepravní smlouvu za zvýšených bezpečnostních podmínek. Dopravce provádí přepravu za zvýšených bezpečnostních podmínek sjednaným typem vozidla se sjednanými bezpečnostními zařízeními ve vozidle s dvoučlennou osádkou. Při přepravě zásilky za zvýšených bezpečnostních opatření mohou být vozidla obsazena dvěma řidiči, kteří mohou vykonat delší přepravní vzdálenost při kratších bezpečnostních přestávkách, ale i při použití dvou řidičů ve vozidle musí docházet k bezpečnostním přestávkám, kdy oba řidiči mají povinnost vykonávat bezpečnostní přestávky a vozidlo s nákladem je odstaveno na veřejném parkovišti, určeném pro odstavení sjednaného typu vozidla s ohledem na charakteristiku nákladu.
4. Hlídaná parkoviště, kde provozovatel parkoviště odpovídá za odstavená vozidla, včetně nákladu, nejsou v dostatečné míře k dispozici a dopravce nikdy nezaručuje použití hlídaných parkovišť. Pokud odesílatel vyžaduje použití určitých parkovišť v průběhu přepravy, pak je povinen zajistit pro dopravce na uvedených parkovištích parkovací místo a musí určit taková parkoviště pro celou trasu přepravy tak, aby je dopravce mohl při dodržení všech bezpečnostních pravidel pro provoz na pozemních komunikacích využít. Seznam parkovišť musí odesílatel předat dopravci při nakládce a musí toto uvést do nákladního listu, jinak není pokyn odesílatele pro dopravce platný a dopravce je oprávněn užívat parkoviště dostupná při obvyklé trase přepravy.
5. Dopravce provádí na základě přepravní smlouvy přepravu zásilky, jejíž součástí není zajištění doprovodu vozidla se zásilkou. Pokud charakter a citlivost zásilky jsou natolik vysoké, že je vyžadován pro bezpečnost zásilky nepřetržitý dohled nad zásilkou, pak je odesílatel povinen zajistit doprovod zásilky sám nebo prostřednictvím odborné zasílatelské společnosti nebo si tuto službu objednat u dopravce.

§ 8

Přepravní doklad

1. Přepravní listina jako přepravní doklad o zásilce doprovází zásilku až do jejího vydání příjemci zásilky. Přepravní listinu je povinen řádně vyplněnou odevzdat dopravci odesílatel. Přepravní listina se odevzdává dopravci zároveň se zásilkou, pokud pro některé druhy přeprav nebude stanovena jiná úprava.
2. Přepravním dokladem není náložný list. Náložný list - podle ustanovení § 2572 a násl. NOZ (tj. cenný, obchodovatelný papír) není v silniční nákladní přepravě používán. Tyto podmínky se nedotýkají úpravy náložného listu.
3. Přepravním dokladem se rozumí zpravidla nákladní list. Přepravní doklad musí obsahovat tyto údaje:
  - a) místo a den vystavení,
  - b) jméno a adresu odesílatele,
  - c) jméno a adresu dopravce,
  - d) místo, datum a čas převzetí zásilky a předpokládané místo, datum a čas jejího dodání,
  - e) jméno a adresu příjemce, příp. adresu, kde se má dopravce ohlásit,
  - f) obvyklé označení druhu zásilky a druhu jejího balení, u nebezpečných věcí jejich stanovené označení, případně jiné obecně uznávané označení,
  - g) počet, značky a čísla jednotlivých kusů zásilky,
  - h) hrubou hmotnost zásilky nebo jiným způsobem značené její podané množství,
  - i) částku splatnou příjemcem při eventuálním dodání zásilky na dobírku,

- j) pokyny pro celní a jiné úřední jednání ohledně dodání zásilky, pokud jsou předepsány právními předpisy,
  - k) dohodu o přepravě v otevřeném, plachtou nekrytém vozidle,
  - l) potvrzení dopravce o převzetí zásilky,
  - m) hodnotu zásilky, pokud je požadována vyšší náhradová povinnost dopravce, než je stanoveno v § 39 odst. 2 těchto podmínek.
4. V přepravním dokladu mohou být uvedeny i některé další údaje, pokud je účastníci přepravní smlouvy považují za účelné (např. náklady vážnoucích na zásilce, dohodnuté přepravné, včetně dalších nákladů, jakož i záznam o platbě přepravného).
5. Přepravní doklad je vystavován alespoň ve třech vyhotoveních. Tato vyhotovení jsou stejnopisy, které jsou podepsány odesílatelem a dopravcem. Propisy ručně psaného podpisu jsou považovány za postačující při otisknutí razítka. Jeden stejnopis přepravního dokladu je určen pro odesílatele, další je určen pro příjemce a jeden stejnopis přepravního dokladu obdrží dopravce.
6. Pokud se dále v těchto podmínkách používá pojem nákladní list, tak se tímto pojmem rozumí přepravní doklad.

§ 9

Nebezpečné zásilky

1. Na přepravu nebezpečných zásilek se vztahují právní předpisy upravující jejich třídění a podmínky jejich přepravy².
2. Dopravce nesmí převzít k přepravě nebezpečnou zásilku, o níž si je vědom, že obsahuje věci, látky a předměty, jejichž přeprava není ve smyslu předcházejícího odstavce upravena nebo jejíž přeprava je zakázána.
3. Mají-li být jako zásilka přepravovány nebezpečné věci, látky a předměty, pak má odesílatel povinnost sdělit včas dopravci písemně nebo jinak v čitelné a v jednoznačné formě přesné označení nebezpečí a druh nebezpečné věci, látky nebo předmětu, jakož i žádoucí bezpečnostní opatření, která je nutno při takové přepravě zachovávat. Odesílatel odpovídá dopravci za veškeré škody, které vzniknou dopravci v důsledku toho, že údaje o nebezpečné povaze zásilky nebyly správné nebo úplné.
4. Zjistí-li dopravce po převzetí nebezpečné zásilky, že k přepravě byla přijata zásilka a dopravci není známo nebezpečí nebo druh nebezpečné věci, látky nebo předmětu nebo mu některé z tohoto nebylo sděleno, je povinen takovou zásilku vyložit, uskladnit, dopravit zpět nebo vrátit odesílateli a odesílatel je povinen ji převzít zpět. Zjistí-li dopravce uvedenou závadu až během přepravy, jízdu přeruší a neprodleně si vyžádá příslušné pokyny odesílatele. Dopravce může od odesílatele z důvodů těchto opatření požadovat náhradu nutných výdajů s takovou přepravou vzniklých, které je odesílatel povinen uhradit.

§ 10

Zjistí-li dopravce po převzetí nebezpečné zásilky, že k přepravě byla přijata zásilka, jejíž přeprava je příslušnými předpisy zakázána nebo dopravci není známo nebezpečí nebo druh nebezpečné věci, látky nebo předmětu a hrozí nebezpečí vzniku škody nebo závažné porušení podmínek přepravy nebezpečných zásilek, tak vyrozumí zároveň nejbližší složku Policie ČR nebo nejbližší součást Záchraného systému ČR - v tomto případě smí dopravce provést likvidaci zásilky jen s jejich souhlasem. Pokud by to bylo žádoucí, může dopravce takovou zásilku zničit nebo učinit neškodnou, aniž by pro to byl zavázán k náhradě takto vzniklé škody ve prospěch odesílatele, musí ale postupovat při její likvidaci v souladu s právními předpisy ČR.

² ustanovení § 22 odst. 1 zákona č.111/ 1994 Sb. o silniční přepravě, v platném znění a vyhlášky č. 64/1987 Sb. o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí (Úmluva ADR), v platném znění.

§ 11

Balení a označení zásilky

1. Pokud to vyžaduje povaha zásilky, je odesílatel povinen zásilku zabalit tak, aby byla chráněna před poškozením, zničením či ztrátou v průběhu přepravy, a také tak, aby v souvislosti s její přepravou nevznikla dopravci škoda na vozidle.
2. Dopravce nepřezkoušuje, zda zásilka svojí povahou vyžaduje obal, popřípadě zda použitý obal je řádný či dostatečný. Odesílatel odpovídá za všechny škody, které vznikly v průběhu přepravy vinou vadného nebo nedostatečného obalu.
3. Odesílatel je povinen zajistit, aby obaly zásilky či jednotlivých kusů zásilky svými rozměry, konstrukcí a pevností umožňovaly jejich použití v silniční přepravě s přihlédnutím k běžným rizikům přepravy.
4. Pokud není v těchto podmínkách stanoveno jinak, je odesílatel povinen označit zásilku nebo její jednotlivé kusy, jestliže to ukládá přepravní smlouva nebo je to žádoucí pro usnadnění manipulace se zásilkou nebo pro odstranění nebezpečí jejich záměny. O označování zásilek obsahujících nebezpečné věci, látky nebo předměty platí zvláštní předpisy.
5. Pokud povaha zásilky vyžaduje, aby s ní bylo během nakládky, přepravy a vykládky určitým způsobem zacházeno nebo aby byla ukládána v určité poloze, je odesílatel povinen označit zásilku nebo její část manipulační značkou pro označování přepravních obalů podle příslušných norem.
6. Kusovou zásilku je odesílatel povinen označit také jménem a adresou příjemce.

§ 12

Provádění nakládky a vykládky zásilky

1. Pokud z obsahu přepravní smlouvy nevyplývá něco jiného, je odesílatel povinen provést nakládku zásilky na vozidlo. Odesílatel jako zbožíznalec odpovídá za to, že obal, uložení a naložení zásilky na ložné ploše vozidla jsou takové, aby s ohledem na charakter a vlastnosti zásilky nedošla zásilka při běžných rizicích přepravy k poškození nebo nedošlo k poškození vozidla zásilkou.
2. Odesílatel je povinen dopravci umožnit, aby byl přítomen při provádění nakládky a aby dopravce mohl provést evidenční kontrolu zásilky, včetně zjevného stavu zásilky, jejího ložení a upevnění zásilky na vozidle, pokud přítomnost dopravce nevyklučují provozně-technické podmínky nakládky zásilky.
3. Dopravce není povinen zabezpečit ložný prostor vozidla plombou. Pokud však odesílatel vyžaduje umístění plomby na vozidlo pro kontrolu přístupu k ložné ploše vozidla, je dopravce povinen umožnit odesílateli tuto plombu na vozidlo umístit, pokud se jedná o přepravu celovozové zásilky.
4. Pokud z obsahu přepravní smlouvy nevyplývá něco jiného, je příjemce povinen provést vykládku zásilky z dopravního prostředku dopravce za přítomnosti dopravce. Příjemce přebírá zásilku od dopravce v okamžiku přistavení vozidla k vykládce, které umožňuje příjemci provést vykládku zásilky z ložného prostoru vozidla. V tento okamžik provádí příjemce za přítomnosti dopravce i evidenční kontrolu zásilky.
5. Pokud byla ložná plocha vozidla při nakládce zabezpečena plombou odesílatele, je příjemce povinen před započítáním vykládky zkontrolovat její neporušenost. Stav plomby odesílatele bude následně zaznamenán v nákladním listě. Pokud plomba odesílatele nebyla shledána příjemcem za porušenou, pak do doby prokázání opaku platí, že zásilka byla doručena příjemci ve stejném počtu, v jakém byla dána dopravci k přepravě.

§ 13

Zdržné

1. Za dobu čekání na naložení nebo vyložení zásilky, není-li zde odchýlná dohoda stran stanovující přiměřenou dobu trvání těchto úkonů, nemůže být dopravcem požadována zvláštní náhrada, pokud tato činnost trvá přiměřenou dobu s ohledem na jejich způsob provedení a povahu zásilky.

2. Jestliže dopravce na základě smluvní dohody čeká na zásilku a přesáhne-li doba nakládky a vykládky přiměřenou lhůtu, přičemž toto zdržení nelze přičíst jeho okruhu odpovědnosti, pak má dopravce nárok na náhradu škody. Tato náhrada se nazývá zdržné.
3. V přepravní smlouvě může dopravce s odesílatelem dohodnout paušální výši zdržného a podmínky, za nichž má dopravce nárok na toto zdržné. Výše zdržného však nesmí být zjevně nepřiměřená ke škodě, která by v důsledku zdržení mohla dopravci vzniknout, jinak je ujednání o výši paušálního zdržného neplatné.
4. Pokud ujednání o zdržném mezi odesílatelem a dopravcem není platné nebo nebylo sjednáno, může požadovat dopravce po odesílateli zdržné ve výši vzniklé škody.

§ 14

Průvodní doklady k přepravě

1. Odesílatel je povinen předat dopravci veškeré potřebné listiny a doklady a udělit mu příslušné pokyny, které jsou žádoucí pro úřední a jiná správní projednání - a zejména pro celní odbavení - zásilky před jejím dodáním.
2. Dopravce je odpovědný za škodu, která je způsobena poškozením, zničením nebo ztrátou listin dopravci odesílatelem předaných, anebo tím, že tyto byly nesprávně použity, ledaže poškození, zničení, ztráta nebo nesprávné použití listin spočívá v okolnostech, kterým dopravce nemohl zabránit a jejichž následky nemohl odvrátit. Jeho náhradová povinnost je však omezena na finanční částku, kterou by bylo nutno zaplatit při ztrátě celé zásilky.
3. Dopravce není povinen plnit pokyny odesílatele, pokud tyto pokyny nejsou dány v souladu s právními předpisy nebo pokud právní předpisy obcházejí. Dopravce je povinen se řídit pokyny odesílatele k nakládání s přepravními doklady nebo doklady k nim připojenými pouze tehdy, pokud tyto pokyny neohrožují průkaznost a věrohodnost přepravních dokladů.

§ 15

Objednávání přepravy

1. Dopravce je povinen písemně potvrdit písemnou objednávku jen tehdy, vyžaduje-li to odesílatel.
2. Pokud objednávka neobsahuje údaje uvedené v § 5 a je-li objednávka dopravcem potvrzena ústně nebo písemně, pak to nezpůsobuje neplatnost přepravní smlouvy. Ten, kdo učinil takovouto objednávku přepravy, však nese odpovědnost vůči dopravci za vzniklé škody z důvodů neúplnosti objednávky. Obdobně má povinnost k náhradě škody vůči dopravci ten, kdo uvedl nepřesné nebo nepravdivé údaje. Dopravce nemá nárok na náhradu takovéto škody, pokud neúplnost, nepřesnost nebo nepravdivost údajů v objednávce musely být dopravci zřejmé.
3. Ujednání o smluvních pokutách, slibech odškodnění nebo jiných ustanoveních, která zvýhodňují jednu ze stran přepravní smlouvy, musí být uzavřena přímo v přepravní smlouvě a výhradně v písemné formě, jinak může druhá strana namítnout neplatnost takovýchto ujednání.

§ 16

Rámcová přepravní smlouva

Pokud mezi odesílatelem a dopravcem má docházet k uzavírání více přepravních smluv na přepravu obdobného zboží, může odesílatel a dopravce uzavřít rámcovou smlouvu, kde si dohodnou jiný obsah objednávky přepravy a způsob uzavírání smluv, než stanoví § 5 a § 6 těchto podmínek. Tato možnost však nezabavuje odesílatele ani dopravce odpovědnosti za nedodržení § 5 a § 6 při provádění jednotlivých přeprav na základě rámcové smlouvy a dohodnutého obsahu objednávky přepravy.

§ 17

Odpovědnost za zápisy v přepravním dokladu

Odesílatel odpovídá za správnost a úplnost zápisů, které jsou zapsány do přepravního dokladu. Odesílatel nese odpovědnost i za údaje v přepravním dokladu, pokud je učinil dopravce. Pokud však přepravní smlouva nebo právní předpis dává při přepravě povinnost vyplnit přepravní doklad dopravci, pak odpovědnost za jeho vyplnění je na dopravci.

§ 18

Důkazní síla přepravního dokladu

1. Nákladní list podepsaný oběma stranami, tj. odesílatelem a dopravcem, slouží až do prokázání opaku jako důkaz o existenci a obsahu přepravní smlouvy, jakož i o převzetí zásilky dopravcem.
2. Nákladní list, podepsaný stranami, zakládá dále domněnku, že zásilka a její obal byly při převzetí dopravcem zjevně v dobrém stavu a že počet kusů zásilky, jejich značky a čísla souhlasí s údaji uvedenými v nákladním listě. Nákladní list však tuto domněnku nezakládá, jestliže dopravce zapíše do nákladního listu svoji výhradu. Výhrada musí být napsána v nákladním listě písemně a vyjadřovat jednoznačně námitky dopravce. Výhrada dopravce může být také zdůvodněna tím, že dopravci nebyly k dispozici žádné přiměřené prostředky k tomu, aby mohl přezkoušet správnost údajů uvedených v nákladním listě. Pokud odesílatel podepsal nákladní list, pak se má za to, že souhlasí s uvedenou námitkou. V opačném případě může odesílatel sdělit dopravci své námitky proti výhradě, a pokud se nedohodnou, pak obě strany mohou od přepravní smlouvy odstoupit.
3. Jestliže byla přezkoumána hmotnost zásilky a výsledek tohoto přezkoušení byl uveden v nákladním listě oběma stranami podepsaném, pak to odůvodňuje také domněnku, že hmotnost zásilky souhlasí s údaji v nákladním listu. Dopravce je zavázán hmotnost zásilky přezkoušet, jestliže odesílatel toto požaduje a jestliže dopravci jsou k dispozici přiměřené prostředky k takovému přezkoušení; dopravce pak má nárok na náhradu výloh spojených s přezkoušením. Dopravce má nárok na úhradu nákladů a škod vzniklých nesprávným/chybným uvedením hmotnosti zásilky.
4. Důkazní moc jiných dokladů, pokud byly vystaveny k zásilce, závisí na jejich obsahu a na smluvních podmínkách. Údaje nákladního listu o převzatém množství zásilky jsou rozhodující pro odpovědnost dopravce za převzaté a vydané množství zásilky. Ostatní doklady doprovázející zásilku nemohou samy o sobě vyvrátit právní domněnku vytvořenou nákladním listem, byť by byly podepsány také dopravcem.

§ 19

Práva dopravce při nedodržení termínu nakládky

1. Nenaloží-li odesílatel zásilku během stanoveného termínu nakládky v přiměřené lhůtě po přistavení vozidla k nakládce dopravcem ve lhůtě sjednané v přepravní smlouvě nebo nepřistaví-li odesílatel zásilku během stanoveného termínu nakládky, pak mu dopravce může stanovit přiměřenou lhůtu pro nakládku nebo pro přistavení zásilky k naložení s prohlášením, že po jejím marném uplynutí odstoupí od přepravní smlouvy.
2. Jestliže po uplynutí lhůty, stanovené podle odst. 1, nebude zásilka naložena nebo přistavena k naložení, pak může dopravce odstoupit od přepravní smlouvy a uplatnit nároky podle ustanovení o odstoupení od smlouvy.
3. Jestliže po uplynutí lhůty, stanovené podle odst. 1, bude naložena jen část dohodnuté zásilky anebo jen tato část bude dána dopravci k dispozici, pak dopravce může postupovat podle ustanovení o nárocích při dílčích přepravách.
4. Dopravci však nepřísluší tato práva, jestliže nenaložení zásilky ve stanovené smluvní době nakládky spočívá na důvodech, které je nutno připočíst k okruhu odpovědnosti dopravce.

§ 20

Odstoupení od přepravní smlouvy ze strany odesílatele

1. Odesílatel může od přepravní smlouvy odstoupit v případech stanovených právním předpisem.
2. Odstoupí-li odesílatel od přepravní smlouvy, může dopravce požadovat:
  - a) náhradu škody, nebo
  - b) odstupné ve výši 1/3 dohodnutého přepravného.
3. Jestliže však odstoupení od smlouvy spočívá na důvodech, které je třeba přičíst k odpovědnosti dopravce, pak odpadá možné uplatnění nároků dopravce, uvedených v předešlém odstavci.
4. Pokud odesílatel odstoupil od přepravní smlouvy v termínu před plánovaným datem nakládky, kdy dopravce měl přiměřený časový prostor pro zajištění náhradní přepravy, pak nemá dopravce nárok na plnění stanovená v odstavci 2 písm. b) tohoto ustanovení.

§ 21

Dodatečné pokyny odesílatele a příjemce

1. Odesílatel má během přepravy dispoziční právo k zásilce. Dispozičním právem k zásilce se rozumí možnost odesílatele předávat dopravci dodatečné nebo upřesňující pokyny pro přepravu zásilky. Odesílatel může na dopravci zejména požadovat, aby dopravce zásilku již dál nepřepřeval nebo aby zásilku dopravil na jiné místo dodání nebo jinému příjemci. Dopravce je zavázán k provedení takovýchto pokynů jen tehdy, pokud jejich provedení nevytváří nevýhody pro obchodní aktivity dopravce ani pro odesílatele nebo příjemce jiných zásilek, přepravovaných dopravcem v rámci jiných obchodních operací. Dopravce může požadovat od odesílatele náhradu vzniklých výloh provedením těchto pokynů. Dopravce může provedení těchto pokynů vázat s požadavkem na úhradu zálohy, jejíž výše musí být přiměřená k předpokládaným nákladům dopravce na provedení dodatečných pokynů.
2. Dispoziční právo odesílatele zaniká dodáním zásilky příjemci. Od tohoto okamžiku přísluší dispoziční právo podle odstavce 1 příjemci. Pokud příjemce využije tohoto práva, pak je zavázán zaplatit dopravci sjednané přepravné na nový úsek přepravy, a pokud přepravné nebylo sjednáno, pak náleží dopravci přepravné v obvyklé výši.
3. Jestliže příjemce při výkonu svého dispozičního práva nařídil dodání zásilky třetí osobě, pak tato již není oprávněna ze své strany určit jiného příjemce.
4. Odesílatel může vykonávat své dispoziční právo k zásilce jen proti předložení stejnopisu nákladního listu odesílatele dopravci, pokud přepravní smlouva nevyklučuje dispoziční právo odesílatele.
5. Jestliže dopravce zamýšlí, že z důvodů uvedených v bodě 1 tohoto ustanovení nebude provádět jemu udělené nové dispozice, pak je povinen toho, kdo mu takovéto dispozice udělil, neprodleně uvědomit a oznámit mu důvod pro neprovedení nových dispozic.
6. Jestliže výkon dispozičního práva je učiněn závislým na předložení nákladního listu a dopravce takovýto pokyn provede, aniž si nechal předložit stejnopis nákladního listu odesílatele, pak odpovídá oprávněným za takto vzniklou škodu. Ustanovení těchto podmínek o omezení náhradové povinnosti dopravce nelze uplatnit, pokud dopravce jednal s hrubou nedbalostí. Oprávněný však nemá nárok na náhradu vzniklé škody vůči dopravci, jestliže dopravce provedl změnu dispozic v dobré víře na základě písemného pokynu oprávněné osoby. Pokud však oprávněná osoba je odlišná od jeho smluvního partnera, pak má povinnost ho neprodleně informovat o provedené změně dispozic oprávněnou osobou.

§ 22

Přepravné

1. Dopravce s odesílatelem sjednává v přepravní smlouvě výši přepravného s ohledem na podmínky přepravní smlouvy, které vyplývají z objednávky přepravy odesílatele, zvláště pak na údaje odesílatele o zásilce a druh bezpečnostních opatření při přepravě. Pokud dopravce neprovedl přepravu v rozsahu sjednaném v přepravní smlouvě z důvodů, za něž nenesou odpovědnost, má dopravce nárok na zapla-

cení sjednaného přepravného v plném rozsahu. Tímto není dotčeno právo dopravce na náhradu nákladů spojených se změnou dispozic odesílatele k zásilce.

2. Pokud není sjednáno jinak v přepravní smlouvě, je odesílatel povinen uhradit dopravci přepravné ve lhůtě 30 dní od odeslání faktury za přepravu dopravcem odesílateli.
3. Jestliže přeprava byla předčasně ukončena z důvodů přepravních překážek nebo překážek, které mají svůj původ v dodání zásilky, pak dopravci přísluší částečné přepravné za část jím uskutečněné přepravy. Jestliže však překážku je třeba přičíst k odpovědnosti odesílatele, pak má dopravce nárok na celé sjednané přepravné.
4. Jestliže po zahájení přepravy - avšak ještě před příchodem zásilky na místo dodání - vznikne prodlení a jestliže toto prodlení spočívá na důvodech, které je nutno zahrnout do odpovědnosti odesílatele, pak přísluší dopravci kromě přepravného ještě přiměřený příplatek k přepravnému, odpovídající zdržnému stanovenému dle § 13 těchto podmínek.
5. Jestliže z nákladního listu nebo z jiného dokladu vyplývá, že počet, hmotnost, objem nebo jinak udané množství zásilky je větší, než bylo stanoveno v přepravní smlouvě, a výše přepravného byla dopravcem určena na základě údaje, jehož nesprávnost byla zjištěna, pak se sjednané přepravné zvyšuje o stejný poměr, jako je poměr mezi skutečným množstvím zásilky a množstvím zásilky uvedeným v přepravní smlouvě. Toto ustanovení však nezakládá povinnost dopravce převzít k přepravě jiné množství zásilky, než je uvedeno v přepravní smlouvě.
6. Odesílatel s dopravcem si mohou dohodnout lhůtu splatnosti v návaznosti na dodání dalších dokladů k faktuře za přepravu. Pokud se dodání těchto dokladů stane pro dopravce obtížné, pak nárok dopravce se stává splatným po uplynutí 30 dní od písemného oznámení dopravce odesílateli, že nemůže zajistit dodání požadovaných dokladů. Tímto ustanovením není dotčena povinnost dopravce nahradit odesílateli škodu, která vznikla v důsledku porušení povinnosti dopravce dodat požadované doklady. Pokud nebyl dopravce informován nejpozději při sjednání přepravní smlouvy o výši škody, jež porušením tohoto ustanovení může vzniknout, tak dopravce je povinen hradit škodu maximálně do výše přepravného.

§ 23

Práva příjemce zásilky

1. Po příchodu zásilky na místo dodání je příjemce oprávněn požadovat od dopravce, aby mu zásilka byla vydána proti splnění povinností, vyplývajících z přepravní smlouvy. Jestliže je zásilka poškozena nebo byla dodána pozdě nebo došlo k jejímu poškození, zničení nebo ztrátě, může příjemce uplatnit nároky proti dopravci vlastním jménem. Odesílatel zůstává nadále oprávněn k uplatnění těchto nároků, pokud příjemce tato práva vůči dopravci neuplatnil. Dopravci však zůstává zachováno právo uplatňovat vůči příjemci veškeré námitky, které by mohl uplatňovat vůči odesílateli.
2. Příjemce, který uplatňuje své právo podle odst. 1, je povinen zaplatit dlužné přepravné z předmětné přepravy, a to až do výše částky uvedené v nákladním listě. Nebyl-li vystaven nákladní list nebo nebyl-li nákladní list předložen příjemci nebo v nákladním listě není uvedena výše přepravného, pak je příjemce povinen zaplatit přepravné dohodnuté mezi dopravcem a odesílatelem.
3. Odesílatel zůstává zavázán k úhradě plateb uvedených v přepravní smlouvě.

§ 24

Dobírka

1. Pokud se strany písemně dohodly, že zásilka má být dodána jen proti převzetí dobírky³ u příjemce, pak se má za to, že dobírkou určená finanční částka má být dopravci vyplacena v hotovosti nebo v jiné obdobné či smluvené formě. Odesílatel nese náklady dopravce spojené s ochranou převzaté částky v hotovosti a musí se s dopravcem dohodnout na opatřeních pro minimalizaci ztráty dobírky.

³ Dobírkou se rozumí závazek příjemce zaplatit v hotovosti v zásilce obsažené a jím nakupované zboží - zpravidla včetně přepravného – a to při vydání zásilky dopravcem příjemci.

2. Jestliže zásilka byla dodána příjemci bez vybrání dobírky dopravcem, pak odesílateli za škody z toho vzniklé odpovídá dopravce, avšak jen do výše dobírkou určené finanční částky, a to i tehdy, není-li dopravci prokázáno jeho zavinění.
3. Dopravce nesmí provést dobírku, pokud finanční částka požadované dobírky přesahuje částku povolenou právními předpisy pro platby v hotovosti⁴. Odesílatel odpovídá dopravci za škody, které by dopravci vznikly při provedení dobírky v důsledku porušení předpisů pro platby v hotovosti.

§ 25

Dodací lhůta

Dopravce je zavázán dodat zásilku během dohodnuté dodací lhůty. Nebyla-li dodací lhůta dohodnuta, pak během lhůty, kterou je možno rozumně požadovat od pečlivého dopravce s přihlédnutím na okolnosti konkrétní přepravy.

§ 26

Domněnka o ztrátě zásilky

1. Pokud zásilka nebyla dodána příjemci po uplynutí 30 dnů od sjednané dodací lhůty, může bez dalších důkazů považovat oprávněný zásilku za ztracenou. V případě, že nebyla v objednávce nebo v přepravní smlouvě dodací lhůta stranami dohodnuta, lze zásilku považovat za ztracenou po uplynutí 30 dnů ode dne převzetí zásilky dopravcem k její přepravě. Do výše uvedených lhůt se nepočítá doba, při níž nastaly překážky v dodání zásilky, a dopravce o této skutečnosti informoval odesílatele.
2. Bylo-li již vyplaceno odškodnění za zničení nebo ztrátu zásilky, může poškozená strana při převzetí odškodnění požadovat, aby byla ihned dopravcem informována, jestliže byla zásilka znovu nalezena.
3. V průběhu jednoho měsíce po přijetí zprávy o znovunalezení zásilky je možno žádat, aby znovunalezená zásilka byla proti vypořádání odškodnění, případně po srážce při odškodnění vyplacených výloh, znovu dodána. Povinnost k úhradě přepravného, jakož i nároky na náhradu škody zůstávají přitom nedotčeny.
4. Jestliže zásilka po zaplacení odškodnění byla znovu nalezena a nebyla-li požadována zpráva o znovunalezení zásilky nebo nebyl-li uplatněn nárok na její dodání, může dopravce vykonávat vlastní dispoziční právo k zásilce.

§ 27

Překážky v dodání zásilky

1. Jestliže se před dodáním zásilky na stanovené místo dodání (místo určení) stane splnění přepravní smlouvy za podmínek stanovených v nákladním listě nemožným nebo nemožným z jakýchkoliv důvodů bude, pak si dopravce musí opatřit dodatečné pokyny od osoby oprávněné k udělení pokynů.
2. Dovolují-li to však, za podmínek odchylujících se od podmínek uvedených v nákladním listě, okolnosti provedení přepravy a dopravce přitom nemohl v přiměřené době obdržet pokyny od osoby oprávněné disponovat se zásilkou, učiní dopravce taková opatření, která považuje v zájmu osoby oprávněné disponovat se zásilkou za nejvhodnější.
3. Jestliže se poté, co zásilka byla dopravcem přepravena na místo dodání, vyskytnou překážky v dodání zásilky, vyžádá si dopravce dodatečné pokyny od oprávněné osoby. Odmítne-li příjemce zásilku, má odesílatel právo se zásilkou disponovat. Příjemce může, i když přijetí zásilky odmítl, žádat o její vydání do doby, dokud dopravce neobdržel žádné opačné pokyny odesílatele.
4. Jestliže nastane překážka v dodání zásilky po tom, co příjemce na základě svého oprávnění udělil pokyn zásilku dodat třetí osobě, nastupuje při použití ustanovení předchozího odst. č. 3 tohoto paragrafu na místo odesílatele příjemce a na místo příjemce tato jiná osoba.

⁴ Např. zákon č. 253/2008 sb.

5. Dopravce má právo na náhradu svých výloh, vzniklých mu vyžádáním nebo provedením dodatečných pokynů ohledně dodání zásilky, pokud tyto výlohy nevzniknou jeho zaviněním.
6. Dopravce může přistoupit k prodeji zásilky, aniž vyčká pokynů oprávněného, jestliže jde o zásilku podléhající rychlé zkáze nebo stav zásilky takovéto opatření činí oprávněným nebo jestliže náklady uskladnění zásilky jsou v nepoměru k ceně zásilky. Dopravce je oprávněn přistoupit k prodeji zásilky i tehdy, jestliže během přiměřené lhůty - s ohledem na smluvní dobu přepravy - neoddrží od oprávněného dodatečné pokyny ohledně dodání zásilky nebo jestliže provedení takových dodatečných pokynů může být pro dopravce ke konkrétním okolnostem přepravy nepřiměřené. O záměru zásilku prodat musí dopravce informovat oprávněného. Pokud by z povahy zásilky hrozila vážná škoda na zásilce nebo její zkáza nebo pokud nelze po dopravci spravedlivě požadovat, aby nadále hradil náklady na její uskladnění, pak může dopravce přistoupit k prodeji zásilky formou nedobrovolné dražby.
7. Byla-li zásilka ve smyslu výše uvedeného ustanovení prodána, bude výtěžek z prodeje zásilky, po odečtení částek na zásilce vážnoucích, dán k dispozici oprávněnému. Jsou-li tyto částky vyšší než výtěžek prodeje zásilky, má dopravce právo na úhradu takového rozdílu od oprávněného.
8. Postup při prodeji zásilky se řídí předpisy NOZ.

§ 28

Překročení dodací lhůty

K překročení dodací lhůty dojde tehdy, byla-li překročena sjednaná dodací lhůta, tj. nebyla-li zásilka vydána příjemci ve sjednané lhůtě nebo dodací lhůtě, kterou lze očekávat od pečlivého dopravce s přihlédnutím k počtu míst nakládek a vykládek. Dopravce odpovídá za škody vzniklé z titulu překročení dodací lhůty do výše sjednaného přepravného, pokud nebyl sjednán s dopravcem zvláštní zájem na dodání, dle § 42 těchto podmínek.

§ 29

Mimosmluvní nároky

Jestliže jsou uplatňovány nároky mimo přepravní smlouvu z důvodu odpovědnosti za poškození, ztrátu nebo zničení zásilky nebo z důvodu překročení dodací lhůty proti dopravci nebo proti někomu z pracovníků dopravce, pak se může dopravce nebo takovýto pracovník dovolávat důvodů, které platí pro zproštění odpovědnosti, omezení odpovědnosti a pro náhradovou povinnost dopravce z přepravní smlouvy. To neplatí, jestliže tak učinil úmyslně nebo z hrubé nedbalosti nebo za vědomí, že škoda může nastat s největší pravděpodobností.

§ 30

Oznámení škody

Pokud je při provádění přepravy zjištěna škoda na zásilce, je dopravce povinen toto oznámit odesílateli a vyžádat si od něho další písemné pokyny pro pokračování přepravy. Odesílatel sdělí dopravci své pokyny způsobem odpovídajícím výkonu dispozičního práva k přepravované zásilce.

§ 31

Stav zásilky při vykládce

1. Příjemce má povinnost při převzetí zásilky od dopravce zkontrolovat spolu s dopravcem stav zásilky a oznámit dopravci výhrady k přebírané zásilce, k jejímu počtu, zjevnému poškození nebo obalu zásilky, případně další výhrady, jež považuje za důležité pro stav zásilky. K převzetí zásilky příjemcem od dopravce dochází v okamžiku, kdy přepravovaná zásilka opouští přepravní prostor vozidla. Výhrady k zásilce musí příjemce oznámit dopravci ihned a buď je vepsat do nákladního listu, nebo sepsat protokol o stavu zásilky, který však zavazuje dopravce pouze za předpokladu, že je podepsán dopravcem resp. řidičem. Výhrady příjemce všeobecného rázu, neurčité či zmatečné posouvající termín kontroly nebo výhrada o zjevné vadě, učiněná příjemcem až po převzetí zásilky, jsou vůči dopravci neúčinné.

2. Byl-li stav zásilky náležitě zjištěn příjemcem a dopravcem, je proti výsledku takového zjištění přípustný důkaz jen tehdy, jde-li o poškození nebo ztráty zjevně neznatelné. To však platí pouze za předpokladu, že příjemce poslal písemné výhrady dopravci do sedmi dnů od takového zjištění, nepočítaje v to neděle a státem uznané svátky.
3. Den vydání zásilky nebo podle okolností den zjištění stavu zásilky nebo den, kdy byla zásilka předána příjemci, se do lhůt uvedených v tomto paragrafu nezapočítává.
4. Příjemce a dopravce jsou povinni si navzájem ulehčit provádění potřebných zjištění a šetření pro stav zásilky.

§ 32

Náklady ke zjištění škody

Při poškození zásilky jdou k tíži dopravce vedle náhrady škody na zásilce také náklady na minimalizaci vzniklé škody, jestliže dopravce odpovídá za poškození zásilky.

§ 33

Reklamacce

1. Oprávněný musí reklamovat škodu vzniklou na zásilce u dopravce, a to nejpozději do šesti měsíců od vydání zásilky příjemci, a pokud zásilka nebyla vydána příjemci, tak do šesti měsíců ode dne, kdy měla být doručena dopravcem.
2. V reklamaci je oprávněný povinen uplatnit nárok na náhradu škody. Pokud je oprávněnému známa výše uplatňované škody, pak ji musí dopravci oznámit a doložit doklady, prokazující uplatňovanou výši škody.
3. Dopravce je povinen sdělit oprávněnému své stanovisko k reklamaci nejpozději do tří měsíců od obdržení reklamace nebo ve stejné lhůtě sdělit oprávněnému důvody, pro něž není možné sdělit oprávněnému stanovisko k jeho reklamaci.
4. Reklamacce vůči dopravci a stanovisko dopravce musí být učiněny v písemné formě.

§ 34

Důkazní břemeno

1. Pokud se dopravce dovolává liberačních důvodů vedoucích ke zproštění jeho odpovědnosti, pak dopravce nese důkazní břemeno a musí prokázat liberační důvody, jichž se dovolává.
2. Za zvláštní nebezpečí při přepravách se považují tyto okolnosti:
  - a) bylo použito otevřených vozidel bez plachet, bylo-li použití těchto vozidel dohodnuto,
  - b) manipulace, naložení, uložení nebo vyložení zásilky byly prováděny odesílatelem, příjemcem nebo osobami jednajícími za odesílatele nebo příjemce,
  - c) byla přepravována zásilka, jejíž přirozená povaha je charakterizována tím, že tato zásilka může podléhat úplné nebo částečné ztrátě nebo poškození - zejména lomem, rzí, vnitřním kažením, vysycháním, unikáním, přirozeným úbytkem anebo poškozením hmyzem nebo hlodavci,
  - d) byly použity nedostatečné nebo vadné značky nebo čísla jednotlivých kusů zásilky,
  - e) byla prováděna přeprava živých zvířat.
3. Osvědčí-li dopravce, že podle okolností konkrétního případu mohlo poškození, zničení a ztráta vzniknout z jednoho nebo z několika zvláštních nebezpečí, uvedených v předchozím ustanovení, má se za to, že vznikly z těchto nebezpečí. Oprávněný může však prokázat, že škoda nebyla způsobena ani zcela, ani z části některým z těchto nebezpečí. Právní domněnka uvedená v tomto odstavci neplatí v případě ustanovení, které řeší použití otevřených vozidel bez plachet, jde-li o neobvykle velkou ztrátu nebo o ztrátu jednotlivého kusu dopravcem přepravované zásilky.

4. Jestliže je dopravce podle přepravní smlouvy zavázán zvláště chránit zásilku proti povětrnostním, teplotním a vlhkostním vlivům, otřesům a podobným vlivům, pak se v takových případech dopravce nemůže odvolávat na důvody uvedené v odst. 2 pro přenesení důkazního břemene tehdy, jestliže nedbal všech stanovených opatření a jemu udělených zvláštních pokynů, zejména pak ohledně jeho výběru, přistavení a použití odpovídajících silničních dopravních prostředků (vozidel) či jejich vybavení.
5. Dpravce se může odvolávat na důvody pro přenesení důkazního břemene jen tehdy, jestliže dbal na všechna náležitá opatření a zvláštní pokyny, pokud mu tyto byly odesílatelem včas uděleny.
6. Je-li přeprava prováděna silničním dopravním prostředkem (vozidlem) s takovým zařízením nebo vybavením, že je zásilka chráněna proti povětrnostním, teplotním a vlhkostním vlivům, otřesům a podobným vlivům, může se dopravce dovolávat ustanovení o přenesení důkazního břemene pro přirozenou povahu určité zásilky, na kterou se vztahuje poškození, zničení nebo ztráta jen v tom případě, prokáže-li, že učinil všechna jemu za daných okolností dostupná opatření, pokud jde o výběr, údržbu a použití takto vybavených silničních dopravních prostředků (vozidel), a že se řídil zvláštními pokyny, které mu byly včas uděleny.
7. Dpravce se může dovolávat ustanovení o přenesení důkazního břemene, vznikne-li poškození, zničení nebo ztráta zásilky ze zvláštního nebezpečí při přepravě živých zvířat jen tehdy, dodrží-li všechny povinnosti vyplývající pro něj z ustanovení jiných právních předpisů⁵ a prokáže-li, že učinil všechna opatření, která byl podle okolností konkrétní přepravy povinen učinit, a že se řídil zvláštními předpisy pro přepravu živých zvířat a eventuálně pokyny příkazce, byly-li zapsány v přepravním dokladu.

§ 35

Pokud ke škodě na zásilce nebo k překročení dodací lhůty dojde úmyslným jednáním dopravce nebo takovým jednáním, které se považuje za rovnocenné úmyslu, tedy takovým jednáním, kdy chování dopravce proti obvyklému postupu dopravce při obdobných přepravách bylo natolik nedbalé, že si dopravce musel být vědom, že škoda vznikne, ale bezdůvodně spoléhal na to, že škoda nebo překročení dodací lhůty nenastane, nebo byl srozuměn s tím, že nastat může, pak se dopravce nemůže dovolávat ustanovení těchto podmínek, která omezují jeho náhradovou povinnost nebo přenáší důkazní břemeno.

§ 36

Odpovědnost odesílatele zásilky ve zvláštních případech

1. Odesílatel je povinen nahradit dopravci škodu, jestliže tato byla způsobena:
  - a) nedostatečným balením nebo označením zásilky,
  - b) nesprávností nebo neúplností údajů uvedených v nákladním listě,
  - c) zanedbáním sdělení o nebezpečné povaze zásilky,
  - d) chybami, neúplností nebo nesprávností průvodních listin nebo přepravních pokynů.
2. Jestliže však při vzniku škody spolupůsobilo i jednání dopravce, pak závisí závazek odesílatele k poskytnutí náhrady škody na tom, do jaké míry toto jednání dopravce přispělo k takové škodě.

§ 37

Nárok na dílčí přepravu

1. Jestliže byla naložena k přepravě jen část sjednané zásilky, může odesílatel kdykoliv požadovat, aby dopravce započal přepravu neúplné zásilky.
2. V takovém případě přísluší dopravci plné přepravné a dále odpovídající zdržné, jakož i náhrada výloh, které mu eventuálně vznikly následkem neúplnosti zásilky; od tohoto úplného přepravného se sráží ta část přepravného za zásilku, kterou dopravce tímž dopravním prostředkem dopravil jako náhradu za nenaloženou zásilku.

⁵ Jiným právním předpisem se rozumí např. Nařízení ES č. 1/2005

3. Spočívá-li neúplnost zásilky na důvodech, které patří do okruhu odpovědnosti dopravce, pak přísluší dopravci nárok na přepravné jen potud, v jakém rozsahu skutečně zásilku dopravil ve smyslu odst. 2 tohoto paragrafu.

§ 38

Odpovědnost dopravce při škodách na zásilce

1. Dopravce odpovídá za poškození, zničení a ztrátu zásilky v době od převzetí zásilky až do jejího dodání na místo určení dle platných právních předpisů.
2. Jestliže na vzniku škody na zásilce spolupůsobí jednání odesílatele nebo příjemce nebo nějaká jiná vlastnost, charakter nebo nedostatek zásilky, pak odpovědnost k náhradě škody včetně stanovení jejího rozsahu závisí na tom, do jaké míry tyto okolnosti přispěly k takto vzniklé škodě.

§ 39

Náhradová povinnost dopravce

1. Má-li dopravce povinnost nahradit škodu za úplnou nebo částečnou ztrátu, zničení či poškození zásilky, vypočítá se náhrada z hodnoty zásilky v místě a době jejího převzetí k přepravě.
2. Náhrada škody hrazená dopravcem však při úplné či částečné ztrátě, zničení či poškození zásilky nesmí přesahovat 8,33 zúčtovacích jednotek za kilogram hrubé hmotnosti ztracené, zničené či chybějící zásilky.
3. Kromě toho se hradí dovozní, clo a jiné výlohy, vzniklé v souvislosti s přepravou zásilky, a to při úplné ztrátě v plné výši a při částečné ztrátě poměrným dílem; jiné škody se nehradí.
4. Vyšší náhradu lze požadovat jen tehdy, byla-li podle § 40 a 42 udána hodnota zásilky nebo zvláštní zájem na dodání.
5. Zúčtovací jednotka uvedená v těchto podmínkách je zvláštním právem čerpání (ZPČ/SDR) tak, jak je definováno Mezinárodním měnovým fondem.
6. Jestliže poškození, zničení nebo ztráta nastala jen u jednotlivých kusů zásilky, pak předpokládaná hodnota zásilky nesmí přesáhnout částku 8,33 ZPČ/SDR za každý kilogram hrubé hmotnosti
  - a) celkové zásilky, jestliže touto škodou byla znehodnocena celá zásilka,
  - b) znehodnocených kusů zásilky, jestliže byla znehodnocena jen část zásilky.
7. Za jednotlivý kus zásilky se považuje taková část zásilky, která je v nákladním listu specifikována podle použitého dopravního balení jako samostatný kus zásilky. Pokud nákladní list obsahuje i počet palet, pak jednotlivým kusem zásilky je zboží na jedné paletě. Jestliže nákladní list obsahuje pouze počet kartónů, pak jednotlivým kusem zásilky je jeden kartón. Byl-li v nákladním listu označen i počet obsahu jednotlivých zabalových kartónů, pak jednotlivým kusem zásilky je vždy kartón. Je-li použito jiné dopravní balení, pak platí zásada, že za jednotlivý kus balení se považuje kus dopravního balení, který je uveden v nákladním listu a který zároveň umožňuje dopravci kontrolu zásilky podle tohoto druhu balení.

§ 40

Odesílatel může, zaplatí-li dopravci dohodnutý příplatek k přepravnému, udat v nákladním listě cenu zásilky převyšující hranici stanovenou v § 39 a v takovém případě nahrazuje udaná cena tuto hranici.

§ 41

Pokud se dopravce zavázal v přepravní smlouvě k vrácení palet na místo nakládky, pak tento pokyn musí být uveden v přepravním dokladu a dopravce není povinen kontrolovat, zda kvalita vrácených palet plně odpovídá dovezeným paletám. Dopravce však odpovídá v případech vrácení zjevně poškozených palet.

§ 42

Zvláštní zájem na dodání

1. Odesílatel může, zaplatí-li dohodnutý příplatek k přepravnému, udat v nákladním listě částku zvláštního zájmu na dodání zásilky pro případ její ztráty nebo poškození anebo překročení dodací lhůty.
2. Byl-li udán zvláštní zájem na dodání, může se nezávisle na náhradách škod stanovených v § 39, 40 a 42 požadovat náhrada dalších prokázaných škod až do udané částky zvláštního zájmu na dodání.

§ 43

Náhrada zvláštních výloh

Jestliže dopravce odpovídá z důvodu poškození, zničení nebo ztráty zásilky, pak vedle náhrady škody vzniklé na zásilce odpovídá oprávněnému také za poplatky, daně a dávky, jakož i za další výlohy, vzniklé v souvislosti s plněním předmětné přepravní smlouvy. Jiné škody vzniklé v souvislosti se zničením, poškozením nebo ztrátou zásilky nebo překročením dodací lhůty oprávněnému dopravce nehradí.

§ 44

Promlčení

Nároky na náhradu škody z přepravy se promlčují za jeden rok. V případě úmyslu nebo takového zavinění, které se podle práva soudu, u něhož se právní věc projednává, považuje za rovnocenné úmyslu, je promlčecí doba tříletá. Počátek, běh a přetržení či stavění promlčecí lhůty upravují obecné právní předpisy.

§ 45

Pokud z přepravní smlouvy nevyplývá jinak, tak platí, že mezi odesílatelem a dopravcem byla sjednaná působnost českého právního řádu.

§ 46

Pokud si strany písemně nesjednaly v přepravní smlouvě rozhodčí doložku, pak platí, že odesílatel a dopravce si sjednávají pro případné soudní spory možnost vést soudní spor u soudu místně příslušného dle sídla dopravce.

§ 47

Závěrečná ustanovení

1. Tyto všeobecné přepravní podmínky (VPP) jsou určeny pro úpravu vztahů mezi podnikateli a nepoužije se při jejich výkladu ustanovení §1798 - §1800 NOZ, neboť se jedná ve smyslu § 1751 odst. 3 NOZ o oborové podmínky, které byly náležitě zveřejněny a každý má možnost se s nimi seznámit.
2. Ujednání obsažená v přepravní smlouvě mají přednost před ustanoveními těchto všeobecných přepravních podmínek za předpokladu, že strany jednoznačně vyjádřily svoji vůli v přepravní smlouvě se odchýlit od těchto všeobecných přepravních podmínek. Pokud součástí přepravní smlouvy by byl odkaz na jiné všeobecné oborové nebo soukromé podmínky, pak se takovéto všeobecné podmínky považují za účinné pouze tehdy, pokud nejsou v rozporu s těmito podmínkami nebo pokud si strany v přepravní smlouvě sjednaly u konkrétního ustanovení přednost jiných přepravních podmínek.⁶
3. Pokud by nějaké ustanovení těchto všeobecných přepravních podmínek bylo v rozporu s kogentními ustanoveními v ČR platných právních předpisů nebo bylo přímo nebo nepřímo v rozporu s Úmluvou CMR (vyhl. 11/1975 Sb. v platném znění), pak se použijí ustanovení těchto předpisů, což však nemá vliv na platnost ostatních ujednání těchto všeobecných přepravních podmínek.

§ 48

Účinnost

Tyto VPP ČESMAD BOHEMIA nabývají účinnosti dnem 15. 5. 2014

⁶ Např. *Všeobecné podmínky pro přepravu zboží po silnici vydané Mezinárodní unií silniční dopravy IRU*